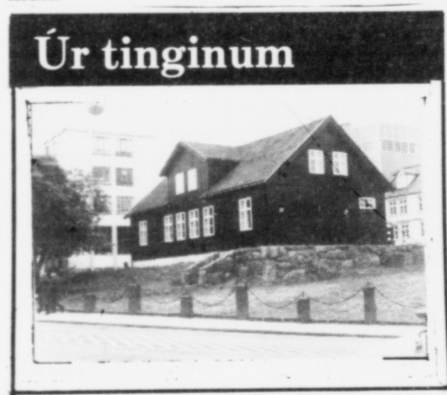

Hóast hvassorðað orðaskifti:

Løgtingið góðkendir gerðabøkur

— við atkvøðunum hjá andstöðuflokkunum og sjálfstýrisflokkunum

Úr tinginum

Løgtingið gekk ikki meirilutanum í landsstýrismálanevndini á mæti í uppskoti tess um ikki at góðkenna gerðabøkur landsstýrisins frá undanfarna samgongu. Harafturimóti atkvøddu 17 tingmenn fyrri minnilutaálitinum og góðtøku harvið gerðabøkurnar. Hetta hendi á tingfundi týsdagin.

Tað hevur verið rættliga drúgt orðaskifti um hetta mál, bæði á tingi og í fjølmiðlunum. Teir báðir tingmenninir, Hergeir Nielsen og Thomas Arabo høvdu annars heitt á tingmenn um ikki at góðkenna gerðabøkurnar, ti teir mettu, at tað var so nógv óregluligt farið fram í samband við gerðabøkurnar.

Málið var fyrstu ferð lagt fram 5. februar í ár.

Eftir at málið aftaná 1. viðgerð var beint aftur í landsstýrismálanevndina, ti ymiskt nýtt kom fram í málinum, varð so lagt fram iskyttisálit á tingfundinum týsdagin.

Í hesum áliti sigur meirilutin m.a.:

Meirilutaálitið

«Nevndin hevur kannað málið av nýggjum, og kann meirilutin enn einaferð sláa fast, at tað í málinum eru upplýsingar um gjald frá privatum viðskiftafelag. Hetta verður upplýst í fleiri skjølum í málinum.

P/f Grannskoðarastovan Pauli Ellefsen umrøður málið og sigur tann 13. mai 1983 í skrivi til nevndina fyrri avvarðandi stovn um umrødda gjald, at tað eftir teirra metan er óvanlig mannagongd. Somuleiðis verður upplýst, at

ongar aðrar kanningar útyvir vanliga grannskoðan eru gjørdar í málinum.

Likningarnevndin hjá Tórshavnar Byráð hevur í frágreiðing frá fundi tann 7. juni 1983 gjølliga umrøðu av hesum máli og liggur hetta skjál somuleiðis í málinum.

Frágreiðingin frá undanfarna lognanni um, at hesi viðurskifti ikki vóru nevnd í málinum, er sostatt bertur dotin.

Tá hesi viðurskifti ikki vóru kannað viðari av undanfarna landsstýri, metir meirilutin í landsstýrismálanevndini framvegis, at tað er átaluvvert, at grovt skattasvið saman við gjaldi frá privat-um viðskiftafelag, sum ikki varð kannað til lítar, var viðgjørt sum vanligt skattamál.

Meirilutin í landsstýrismálanevndin sigur í álitinum, at skattgjaldarin stóð til eina revsing upp á skattin og 3 ferðir skattin í bót. Hetta er so smb. §75 í skattalógini bert galdandi, um talan er um stórt gáløysi frá skattgjaldarans síðu. Er talan um svikastýr, er revsingin skattin og upp í 5 ferðir skattin í bót.

Umrøddi skattgjaldari fekk skattin og eina ferð skattin í bót, so sum vanligt er í vanligum skattamálum, og verður hetta av líkningsráðnum sagt at vera vanligt. Umsitingin í Tinganesi upplýsir einum í sama máli, at har talan hevur verið um beinleiðis skattasvið og talan hevur verið um smærri upphæddir, hevur, umframt eftirgjaldan av skatti, ein sekt upp á 3 ferðir hesa ferð

áløgd. Seinni kundi umsitingin í Tinganesi og Líkningsráð Føroya semjast um eina bót upp á 1 ferð skattin.

Visandi til frammanfyrir nevnda, metir meirilutin í landsstýrismálanevndini framvegis, at tað var skeiðt at viðgera eitt óvanligt skattamál sum eitt vanligt, og at tað var skeiðt ikki at kanna tær sera álvarsomu skuldsetingar um pening frá viðskiftafelag til sama persón, sum hevði framt umfatandi skattasvið, so at ein fullfíggið mynd kundi verið fingin, aðrenn stóða til móguliga revsing kundi verða tikin.

Visandi til álitið og frammanfyrirstandandi víli meirilutin í landsstýrismálanevndini framvegis heita á lögtingið um ikki at góðkenna gerðabók landsstýrisins fyrri tíðarskeiðið 4. august 1983 - 26. juli 1984.

Minnilutin

Minnilutin (Flemming Mikkelsen) ger hesa viðmerking:

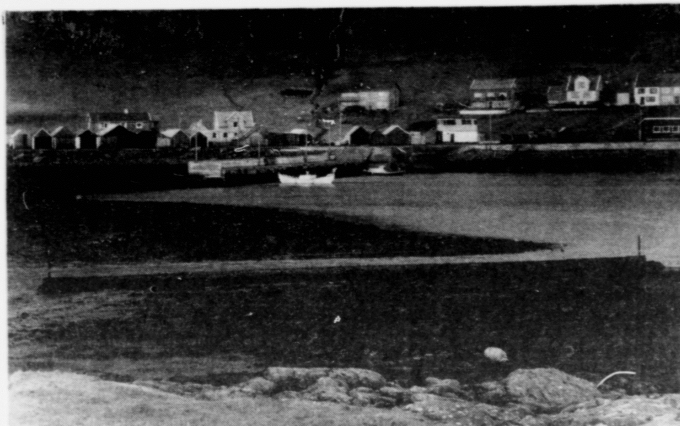
Eftir at málið varð komið aftur í nevnd, bað minnilutin um at fáa onkran spurning svaraðan skrivliga frá landskrivstovustjóranum.

1. Hverji mál undanfarna samgonga hevði fjalt fyrri teimum, ið komu aftaná út í Tinganes?
2. eru skattgjaldarar í somu støðu, sum tann í meirilutaálitinum umrøddi, viðgjørdist ymist?

Spurningarnir vóru settir, ti meirilutin heldur fast um, at mál vóru fjald og skattgjaldarar vóru viðgjørdir ymist av landsstýrinum.

Tað varð m.a. fært fram, at millum mangar marghættigar avgerðir, kann ein avgerð verða nevnd, ið rættliga týðiliga og sera ódamliga gongur teimum mógvandi á mæti. Skattgjaldari í leiðandi starvi og við ovurstóri inntøku helt umleið 400.000,- kr. uttanfyrir uppgæðina á sjálvuppgávinu, umframt gjald frá privatum viðskiftafelag í arbeiði sínum. Sambært galdandi siðvenju stóð hesin til eina revsing uppá 200.000,- kr. í skatti + 3 ferðir skattin í bót.

Hesum álvarsliga virksemin við almennum peningi held undanfarna landsstýrið tvørtur imóti allari siðvenju hondina yvir, og kravdi ein-

Brimgarður og landingin í Fámien, sum nú verður bott um

Undir viðgerðini av lögtingsmáli um vegir og landingar heitti Henrik Old, lögtingsmaður í samferðslunevndina um at minnast til, at tað vóru bygdur, sum fingur litið burtur úr teirra játtanum og visi í hesum sambandinum á Fámien, har ætlanin er at leingja brimgarðin og landingina.

Friðingarmyndugleikarnir eru t.d. ikki fegnir um, at Fámien ger sitt egnu grótkast og mugu teir ti koyra langan veg eftir gróti — helst til Porkeris, einar 25 km hvønn vegin, og fer sostatt stórir partur av játtanini til grótlutning henda langa veg.

Hendrik heitti á nevndina um at hava henda meirkostnað í huga, og leggja uppfyri, tá pengarnir verða játtaðir.

ans tann pening, ið hildin varð uttanfyrir sjálvuppgávinu, afturgoldnan.

Viðari varð fært fram, at moralurin í hesi søgu bleiv so hann, at snýtur tú smávegis í skatti, so rindar tú skattin og 3 ferðir skattin í bót. Snýtur tú við stórum tølum, so rindar tú skattin og eina ferð skattin í bót.

Spurningarnar fekk og ikki skrivliga svaraðar vegna sjúku, men hósdagin 10. í hesum fekk eg eitt ummæli frá skrivstovustjóranum, har hann segði seg ikki kenna til, at nøkur mál vóru fjald fyrri nökum í landsstýrinum. Viðvikjandi viðgerðini av skattamálum í landsstýrinum segði hann, at mannagongdin hesi seinastu 10 til 15 árin hevur verið tann, at allar skattasakir vóru sektaðar eins, t.v.s. skattin og einaferð skattin í bót, uttan mun til inntøkuupphæddirnar, ið hildnar vóru uttanfyrir sjálvuppgávinu, sostatt kann pástandurin frá meirilutanum, um at landsstýrið imóti allari siðvenju hevur hildið hondina yvir ávisum skattgjaldara, ikki verða góðtíkin.

Minnilutin heldur ti fast við, at tað er onki sum bendir á, at nakað óregluligt er farið fram í landsstýrismálum í tíðarskeiðinum frá 4. august 1983 og fram til 26. juli 1984.

Minnilutin mælir lögtinginum til at samtykkja uppskotið til samtyktar í upprunaálitinum.

Orðaskiftið

Nakað av orðaskifti var um hetta málið. Thomas Arabo hevði eitt langt innlegg (sjá grein), har hann enn einaferð vísti á, at øll verða ikki viðgjørd eins fyrri lógini, og held hann at skattasvið eigur at verða rensað sum annað vanligt peningasvið.

Adolf Hansen segði, at hann fór at atkvøða fyrri gerðabókunum og held fyrri, at verða gerðabøkurnar ikki góðkendar, so er tað taða

sama sum at avtaka lögtingið sum lóggevning og taka dómsvaldið í egnar hendur. Hann helt ikki, at nakað kundi broytast í avgerðum, sum longu eru tiknar. Nakað annað er at vart verður gjørt við misnøgd við framferð í ávisum málum. Hann mælti til at góðkenna gerðabøkurnar.

Hergeir Nielsen visti á, at landsstýrismálanevndin hevur eina uppgávu at røkja, ti hon er vald sambart tingskipanini og visti á, at tað er hent fleiri ferðir fyrr, at gerðabøkurnar ikki eru góðkendar. Hann mælti frá at góðkenna tær.

Gera seg upp

Agnar Nielsen helt, at Hergeir Nielsen og Thomas Arabo bert vildu gera seg upp í hesum málinum, og hann spurdi tingformannin, hvørja avleiðing tað fer at fáa fyrri hesar tingmenninar, sum hava fært fram í tinginum, at mutur hevur verið uppi í málinum, og tað nú ikki kann prógvast.

Sitandi tingformaður, Jógvan Sundstein segði, at lögfrøðingarnir skuldu kanna hetta, men hann helt, at tingmenn høvdu møguleika at fara rættliga »langt« í sinum úttalilsum á røðarapallinum.

Hilmar Kass segði, at tað hevði verið siðvenju tei seinastu 10-15 árin at viðgera skattamál á tann hátt, sum undanfarna landsstýri hevði gjørt. — Eg haldi ikki, at viðferðin hevur verið tann rætta í hesum máli, men siðvenja kann ikki broytast uttan nakað, tað má tingið broyta við lóg. Ti meti eg ikki, at hetta aktuella skattamálið er ódrammiskt enn onnur mál, segði Hilmar Kass og legði aftrat, at tað tó er hansara hugsan, at har skattasvið er farið fram, har eigur revsingin at samsvara svik í peningamálum annars.

Sverre Midjord hevði eisini

orðið. Hann visti til eitt annað mál, har familja á Tvøroyri varð rensað óvanliga hart og forfylgd fyrri brot á lógina og helt, at tað í hesum aktuella forinum var farið heilt ódrammiskt fram, hóast tað, at har var talan um ein embættismann, sum her hevði framt svik.

Sverre Midjord visti eisini til skrivningina í Dagblaðnum á sinni, tá blaðið valkaði sær í at »langir sosialistafingrar« høvdu gjørt um seg á Tvøroyri. Soleiðis vóru hesi fólkinu viðfarin umframt at tey fingur harðan dóm.

Úrslitið av atkvøðugreiðsluni varð, at gerðabøkurnar vóru samtyktar. Umframt atkvøðurnar frá andstöðuflokkunum atkvøddu eisini tingmenn sjálfstýrisflokksins fyrri at góðtaka gerðabøkurnar.

jan

Profa
máling
besta
dygd

Sámiligir prisir

MÍÐBYURIN
TÓRSHAVN
TLF. 16066